

Tudi sami prispevajmo svoj delež

Kot je bilo predvidevati, je uspeh »Liste za Trst« na zadnjih občinskih volitvah v Trstu in tudi na deželni volitvah v tržaški pokrajini, korenito spremenil razmerje med političnimi silami v tržaškem občinskem svetu in delno tudi v deželnem svetu, zaradi česar so se tradicionalne politične stranke znašle v novem položaju, ki nima primere v dosednji zgodovini obeh zborov. Najbolj kočljiv je seveda položaj v tržaškem občinskem svetu, kjer ima »Lista za Trst« relativno večino, se pravi, da je najmočnejša politična skupina. Res je sicer, da ta lista niti s pomočjo radikalcev ne doseže absolutne večine, ki je potrebna za redno upravljanje občine, a je po drugi strani prav tako res, da je v sedanjih razmerah težko sestaviti koalicijo drugih strank, ki bi lahko mirno prevzela občinsko upravo v svoje roke.

Medtem ko pišemo, še ne vemo, kako bo potekala nova seja občinskega sveta, ki je bila sklicana za petek, 27. t.m. in na kateri bodo po vsej verjetnosti tako ali drugače vendarle izvolili novega župana in novi občinski odbor. Za njihovo izvolitev bo namreč zadostovala navadna večina glasov. Že zdaj pa je jasno, da bo takšen odbor na zelo krhkih in majavih temeljih in da ga bo »odneslo« že glasovanje prvega rednega proračuna.

Uspeh »Liste za Trst« na zadnjih upravnih volitvah pa ni imel le resnih upravnih posledic, temveč je sprožil tudi hude politične probleme, ki so še zaostriili splošno stanje na Tržaškem in delno tudi v deželi Furlaniji - Julijski krajini. Ta lista je namreč ponovno postavila v ospredje probleme, za katere se je zdelo, da je bila zanje že dokončno nakazana rešitev. Trst bi se tako moral predvsem znebiti značaja subvencioniranega mesta in po zagotovitvi nekaterih temeljnih struktur tudi sam postati dejaven ustvarjalec gmotnega in duhovnega bogastva.

To so po našem tudi imeli pred očmi odgovorni italijanski dejavniki, ko so se po tleh letih končno odločili črtati z dnevnega reda tisto vprašanje, ki je predolgo bilo predmet najrazličnejših spekulacij prav v Trstu in ki je glavni vzrok tudi njegovega sedanjega stanja. Mislimo tu na dokončno ureditev mejnega vprašanja med Italijo in Jugoslavijo, kot je prišlo do izraza z osimskim sporazumom, na izoblikovanje pogojev za široko sodelovanje med obema državama in zlasti med obmejnimi področji in končno tudi na obvezo obeh držav, da bosta uredili vprašanje narodnih manjšin.

dalje na 2 strani ■

Pojde tokrat zares?

Vse kaže, da je vlada trdno odločena sprejeti vrsto ukrepov, ki naj omogočijo, da se gospodarstvo v državi reši krize in stopi na pot obnove in nadaljnega razvoja ter požitve. Na seji, ki je bila v soboto, 22. julija, so predsednik vlade in pristojni ministri ob prisotnosti guvernerja Banke Italije določili glavne smernice triletnega gospodarskega načrta, ki bi se začel izvajati prihodnje leto. Znano je namreč, kako se je Italija tako na zadnjem zasedanju držav članic Evropske gospodarske skupnosti v Bremenu kot tudi na vrhunskem zasedanju industrijsko najbolj razvitih držav v Bonnu obvezala, da bo s primernimi ukrepi omejila tekoče javne izdatke in svoje finančne vire preusmerila v produktivne naložbe. Medministrska seja, ki je bila prejšnjo soboto, je prva neposredna posledica obeh mednarodnih zasedanj, čeprav je znano, da se je triletni gospodarski načrt pripravljati že več časa.

Glavni cilj tega načrta je omogočiti ustanovitev v razdobju treh let 300 tisoč novih delovnih mest, znatno omejiti infla-

cijo, tako da bi obstala na ravni izpod 10 odstotkov, ter zvišati proizvodnjo za 4 odstotke letno. Kako naj bi vse to dosegli? Najprej tako, da bi zmanjšali državni proračun, ki bi moral prihodnje leto znašati kakih 35 tisoč milijard lir, namesto predvidenih 45 tisoč milijard. Tekoči javni izdatki bi se zmanjšali na račun socialnega skrbstva, zdravstva in krajevnih ustanov. V tej zvezi pripravljajo na primer reformo pokojninskega sistema, ki bi morala znatno prispevati k omejitvi tekočih javnih izdatkov. Vsebinska ostalih ukrepov še ni natančno znana, vendar se namerava vlada še pred poletnimi počitnicami posvetovati s strankami parlamentarne večine in nato navezati stike s sindikalnimi organizacijami.

Tu seveda nastane vprašanje, ali se bo vladi posrečilo izvesti ta program, se pravi ali bo parlament pravočasno odobril ukrepe, ki jih bo predlagala vlada.

Teoretično bi to bilo povsem izvedljivo, saj razpolaga sedanja Andreottijeva vlada z ogromno večino tako v poslanski kot v

(dalje na 3. strani)

Neuvrščeni na križpotju

V Beogradu so zasedali zunanji ministri neuvrščenih držav in vsi politični opazovalci menijo, da je to zasedanje izredne važnosti tako za gibanje samo kot tudi za nadaljnji razvoj mednarodne politike. Zasedanja se je udeležilo 85 zunanjih ministrov držav, članic gibanja ter predstavniki kakih 30 držav ali osvobodilnih gibanj, ki so v jugoslovansko prestolnico prišli kot opazovalci - povabljeni.

Kako je bilo to zasedanje pomembno, dokazuje že dejstvo, da je na njegovem začetku spregovoril sam jugoslovanski predsednik Tito, ki je eden izmed očetov gibanja neuvrščenih in trenutno prav gotovo njegov najvidnejši in najvplivnejši voditelj. V svojem govoru je predsednik Tito poudaril, da je gibanje neuvrščenih politična sila, ki je odločilno vplivala na povojne mednarodne odnose in se je vedno vztrajno in dosledno zavzemala za pravičnejše in boljše mednarodne odnose. Maršal Tito je naglasil, kako se gibanje neuvrščenih zavzema za odpravo blokovske delitve sveta, saj je prepričano, da prihodnost sveta ni v ravnotežju med blokoma in še manj v prevladi enega tabora nad drugim. Gibanje neuvrščenih — je nadaljeval jugoslovanski predsednik — je neodvisen, enoten in samostojen dejavnik v mednarodni politiki in takšen mora tudi ostati. Ena najpomembnejših nalog gibanja je po

njegovem nenehno poudarjanje nujnosti, da se vzpostavijo novi, pravičnejši mednarodni gospodarski odnosi. Tito je govoril tudi o bojih raznih afriških držav proti zadnjim ostankom kolonializma, o položaju na Bližnjem vzhodu ter o oboroževalni tekmi, ki predstavlja veliko nevarnost za vse človeštvo. Na koncu svoje govorja je Tito ponovno omenil, kako je nujno da ostanejo neuvrščene države enotne, čeprav obstajajo med njimi določene razlike in tudi spori. Vse težave pa je treba odpravljati z miroljubnimi sredstvi, s pogajanjem.

Gibanje neuvrščenih, ki je uradno nastalo pred 17 leti, ko je bila v Beogradu prva vrhunska konferenca, se trenutno nahaja na nekakšnem križpotju. Priznati je treba, da so v teku med nekaterimi njegovimi članicami hudi spori — naj v tej zvezi je omenilo primer Etiopije in Somalije — in da zagovarjajo nekatere njegove države članice — glej primer Kube — stališče, da je gibanje neuvrščenih »naraven zaveznik socialističnega tabora«, pri čemer je mišljena Sovjetska zveza. In v tej zvezi se Kuba s svojim posegom v Afriki zares obnaša kot »naraven zaveznik« Sovjetske zveze, tako da je na primer Somalija že uradno zahtevala, naj se Kuba izloči iz gibanja neuvrščenih.

dalje na 2. strani ■

RADIO TRST A

□ NEDELJA, 30. julija, ob: 8.00 Poročila; 8.15 Dobro jutro po naše; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Sv. maša iz župne cerkve v Rojanu; 10.30 Danes obiščemo Slivno; 11.00 Kratka poročila; 11.05 Mladinski oder: »Dom brez mamic« (F. Montgomery - M. Prepeluh); RO; 11.35 Nabožna glasba; 12.00 Poročila; 12.15 Glasba po željah; 13.20 Poslušajmo spet; 14.00 Kratka poročila; 15.00 Nedeljsko popoldne: neposredni prenosi z naših prireditev; 19.00 Poročila.

□ PONEDELJEK, 31. julija, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.00 Kratka poročila; 9.05 V svetu jugoslovanske lahke glasbe; 9.30 Tone Penko: živalstvo Jadranskega morja »Raki in rakovice«; 10.00 Kratka poročila; 10.45 Gugalnica: Cicibani poslušajo; 11.00 Naš gorski svet (Peter Suhadolc); 11.30 Kratka poročila; 13.00 Poročila; 13.15 Pa se sliš', slovenske ljudske pesmi; 14.00 Novice; 14.10 Spoznavajmo gobe (Milko Čebulec); 15.30 Kratka poročila; 15.35 Uspešnice naše dežele (Barbara Lapornik); 16.30 Jazzovska glasba; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Deželni orkestri; 17.25 Glasbena panorama; 18.00 Kratka poročila; 18.05 Čas in družba; 18.20 Za ljubitelje operne glasbe; 19.00 Poročila.

□ TOREK, 1. avgusta 1978: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.00 Kratka poročila; 9.30 Vinko Beličič: Prelistavanje poldavnine; 10.00 Kratka poročila; 10.45 Gugalnice: Cicibani telovadijo; 11.00 Janko Kersnik: »Mohoričev Tone« (Martin Jevnikar); 11.30 Kratka poročila; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Zborovska glasba; 14.00 Novice; 14.10 Mladi na počitnicah; 14.20 Iz jugoslovanskega glasbenega repertoarja; 15.30 Kratka poročila; 16.30 Otroci, ali veste, da...; 17.00 Kratka poročila; 17.05 150. obletnica Schuberlove smrti; 18.00 Kratka poročila;

□ SREDA, 2. avgusta, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.00 Kratka poročila; 9.05 Folklor slovenskih narodov; 9.30 Roža mogota (Irena Žerjal); 10.00 Kratka poročila; 10.45 Gugalnica: Cicibani poslušajo; 11.00 Ljudje in dogodki; 11.30 Kratka poročila; 12.00 Najboljše zdravilo vseh časov — smeh; 13.00 Poročila; 13.15 Naši zbori; 14.00 Novice; 14.10 Mladi na počitnicah; 14.20 Prijeten popoldan z vami (Majda Košuta); 15.30 Kratka poročila; 16.30 Otroci pojo; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Orkestri Italijanske radiotelevizije; 18.00 Kratka poročila; 18.05 »Sorima«, radijska zgodba (Aleksander Marodič) RO; 18.25 Za ljubitelje operne glasbe; 19.00 Poročila.

□ ČETRTEK, 3. avgusta, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.00 Kratka poročila; 9.05 Včeraj in danes; 9.30 Govorimo o manjšinah: kje, kako in zakaj (Ivo Jevnikar); 10.00 Kratka poročila; 10.05 Koncert sr. di jutra; 10.45 Gugalnica: Cicibani rišejo; 11.00 Giulio Carcano: »Starka iz Mezzagre« (Marija Kacin); 11.30 Kratka poročila; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 Letošnja revija »Primorska poje«; 14.00 Novice; 14.10 Mladi na počitnicah; 14.20 Mladi in glasba (Bogdan Kralj); 15.30 Kratka poročila; 16.30 Odprimo knjigo pravljice; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Orkester RTV Ljubljana; 18.00 Kratka poročila;

□ PETEK, 4. avgusta, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.00 Kratka poročila; 10.45 Gugalnica: Cicibani telovadijo; 11.00 Misterij žene (Zofka Kveder - Lelja Rehar); 11.30 Kratka poročila; 12.00 Iz naših festivalov: »Števerjan '78«; 13.00 Poročila; 13.15 Letošnja revija »Primorska poje«; 14.00 Novice; 14.10 Mladi pisci; 14.20 Resno, a ne presno; 15.30 Kratka poročila; 16.30 Na počitnicah; 17.00 Kratka poročila; 17.05 300-letnica Vivaldijeva rojstva (Magda Bizjak); 18.00 Kratka poročila; 18.05 Pogled v zgodovino filmske umetnosti; 18.20 Za ljubitelje operne glasbe; 19.00 Poročila.

□ SOBOTA, 5. avgusta, ob: 7.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše; 8.00 Novice; 8.05 Prijateljsko iz studia 2; 9.00 Kratka poročila; 9.30 Naš horoskop; 10.00 Kratka poročila; 10.30 Opera: »Seviljski brivci« (Atilij Kralj); 11.30 Kratka poročila; 11.35 Plošča dneva; 12.00 Glasba po željah; 13.00 Poročila; 13.15 S pevskih revij; 14.00 Novice; 14.10 Mladi na počitnicah; 14.20 Kje so tiste stezice (Rosana Purger); 15.30 Kratka poročila; 15.35 Glasba z malih in velikih zaslonov; 17.00 Kratka poročila; 17.05 Slavni orkestri; 18.00 Kratka poročila; 18.05 »Internatit« (Fortunat Mikuletič, Balbina Baranovič Battelino) RO;

Blža se amnestija

Ministrski svet je na seji v petek, 21. t.m., odobril zakonski osnutek, ki pooblašča predsednika republike, da podeli amnestijo in zniža zaporne kazni. Vlada je že dostavila zakonski osnutek poslanski zbornici, kjer ga je pristojna komisija za pravosodje že začela proučevati. Stranke parlamentarne večine so sklenile, da bo celotni postopek izčrpan še pred poletnimi počitnicami, tako da bi predsednik republike lahko podelil amnestijo in znižal zaporne kazni v letošnjem septembru.

Amnestija bi po vladnem zakonskem osnutku bila veljavna za vsa kazniva dejanja, za katera je predvidena zaporna kazen do treh let. To pomeni, da bi sodna oblast prekinila vsa kazenske postopke proti osebam, ki so zagrešile kazniva dejanja, za katera zakon določa kazen do treh let ječe. Amnestija pa ne bi veljala za tista kazniva dejanja, od katerih je javna uprava imela veliko škodo. V tem pogledu so stranke vladne večine našle kompromis-

no rešitev, kajti nekateri so zahtevali, naj se amnestija podeli za vsa kazniva dejanja brez kakršnekoli diskriminacije, drugi pa so se upirali misli, da bi takega ukrepa bili deležni tudi skorumpirani javni upravitelji.

Zadnja amnestija je bila podeljena pred sedmimi leti, kar pomeni, da se bo sodna oblast z novo amnestijo razbremenila velikega dela. Amnestija bo po vsej verjetnosti veljala za kazniva dejanja, ki so bila izvršena do konca lanskega leta. Po tem zakonskem osnutku pa bo predsednik republike znižal oziroma odpisal obsojencem zaporno kazen za dve leti.

Predvidevajo, da bo v parlamentu živahna razprava, kajti radikalci in misovci so že napovedali, da bodo zahtevali korenite spremembe predloženega osnutka. Prvi pravijo, da je novi zakon paternalističen, drugi pa se spotikajo nad dejstvom, da amnestija ne bo veljala za kazniva dejanja politične narave.

Tudi sami prispevajmo svoj delež

(nadaljevanje s 1. strani)

Volilni uspeh »Liste za Trst« je to daljnovidno in po našem edino modro politiko postavil v dvom, zaradi česar tudi grozi resna nevarnost, da se bo kolo zgodovine obrnilo nazaj, s posledicami, ki jih zdaj niti ne moremo predvidevati. Če se vsega tega zavedamo, nikakor ne moremo razumeti, kako morejo italijanske demokratične politične stranke »koke-tirati« s predstavniki te liste, voditi z njimi razgovore o novi večini v tržaškem občinskem svetu in jih sploh smatrati za resne politične sobesednike. Naj si predstavniki »Liste za Trst« te dni še tako trkajo na prsa, da imajo poštene namene, da jih ne moti dokončnost meje med obema državama, da nimajo ničesar proti zaščiti slovenske narodne manjšine in da protestirajo predvsem proti neizpolnjenim obljubam rimskih in domačih vodilnih politikov, vse to prav v ničemer ne spreminja dejstva, da s svojo politiko dejansko kopljejo grob prav Trstu in njegovemu prebivalstvu.

Naj se zadeva okrog novega tržaškega župana in novega občinskega odbora zaključijo tako ali drugače, menimo, da imajo demokratične politične stranke dolžnost, da s stvarnimi argumenti trajno razkrinkavajo pravo bistvo te liste in da je zlasti ne podcenjujejo, kot se je žal dogajalo pred volitvami in kar je glavni vzrok njenega volilnega uspeha. Še posebno pozorni pa morajo biti pripadniki slovenske narodnostne skupnosti v celotni deželi

Furlaniji - Julijski krajini, saj je jasno, da bi nadaljnji obstoj te liste in še bolj njena morebitna nova afirmacija utegnili biti naravnost usodna. Tudi zamejski Slovenci smo torej dolžni prispevati svoj delež, da se čimprej odstrani nova nevarnost in da se začnejo uresničevati smernice vsebovane v osimski pogodbi, kajti to je tudi pogoj, da se bodo uredile tudi naše manjšinske razmere.

—o—

Vladni komisar Marrosu v Narodni in študijski knjižnici

Vladni komisar prefekt dr. Marrosu je v petek, 21. t.m. obiskal v spremstvu šefa kabineta dr. Mazzocca Narodno in študijsko knjižnico, kjer ga je sprejel predsednik ustanove dr. Škerlj. Prisoten je bil tudi predsednik SKGZ Race.

Vladni komisar je v preteklih dneh obiskal Kraško hišo v Velikem Repnu in si ogledal v galeriji razstavo skrinj, ki jih izdeluje obrtniški mojster Doljak v svoji nabrežinski delavnici.

Neuvrščeni na križpotju

■ nadaljevanje s 1. strani

Temu važnemu in hkrati kočljivemu vprašanju je posvetil pozornost tudi zadnji kongres Zveze komunistov Jugoslavije, saj je bivši jugoslovanski zunanji minister Miloš Minič tedaj med drugim dejal, da se morajo neuvrščene države boriti ne samo proti imperializmu, kolonializmu in neokolonializmu, temveč tudi proti »hegemonizmu«, s čimer je očitno mi-

slil na Sovjetsko zvezo. To je posredno omenil tudi sam predsednik Tito v svojem govoru pred zunanji ministri neuvrščenih držav, ko je dejal, da je Afrika postala torišče »novih oblik kolonialistične prisotnosti, odvisnosti od blokov, tuje prisotnosti in nadvlade«, medtem ko morajo neuvrščene države zavračati posku-se tistih, ki hočejo »drugim vsiliti lastne družbeno-politične sisteme in lastno ideologijo«.

SKOZI NAPORNO VOLILNO PREIZKUŠNJO

Pod tem naslovom je »Skupnost«, glasilo Slovenske skupnosti v Trstu, objavila v zadnji številki uvodnik, ki vsebuje analizo volilnih izidov z dne 25. in 26. junija. V tej zvezi uvodnik »Skupnosti« med drugim pravi:

Lista Slovenske skupnosti, ki se je tokrat prvič predstavila v vseh petih volilnih okrožjih, je sicer dosegla svoj cilj, da je ponovno izvolila svojega zastopnika v deželni svet, toda kot realisti moramo vzeti na znanje, da ni dosegla tistega števila glasov, ki ga je upravičeno pričakovala glede na vložene napore in nekatere objektivno naklonjene okoliščine. Predvsem je opazen viden razkorak med porastom glasov v goriškem okrožju ter osipom v tržaškem okrožju, medtem ko je treba imeti volilne izide v ostalih okrožjih (Videm, Tolmeč in Pordenon) za stvarne v danih okoliščinah.

Iz prve splošne analize izhaja, da so dogodki na Tržaškem v zvezi z nastankom protestnega gibanja, ki se je osredotočilo okrog tako imenovane »Liste za Trst«, potegnili v ta kaotični vrtnec tudi določeno število slovenskih volivcev, ki so sicer običajno glasovali za KPI, SSK ali PSI. Pri tem se samo od sebe zastavlja vprašanje, kaj so ti slovenski volivci hoteli povedati oziroma doseči s svojim odmikom od strank, ki imajo v svojih programih tudi specifične zahteve Slovencev, in se slepo predali v objem neznanca, ki ni za njihove pravice in koristi mignil niti z mezinem. Če jih je premamila vizija obljubljenega blagostanja brez carin, potem so v dobri veri nasledili lepim besedam, ki jih lahko razdaja samo »stranka«, ki ji ni mar jutrišnje razočaranje volivcev. Če so hoteli izraziti svoje nasprotovanje industriji na Krasu, so se z glasom »Listi per Trieste« obrnili na napačen naslov in zamudili izredno priložnost, da niso podprli Slovenske skupnosti, ki je že od vsega začetka jasno povedala svoje odklonilno stališče do izbrane lokacije industrijske cone na Krasu. Vrh tega so s svojim nepremišljenim dejanjem spravili v nevarnost izvolitev edinega polnopravnega predstavnika slovenske narodnostne skupnosti v deželni svet, kjer je bil in bo njegov glas odločilen za koristi slovenskega prebivalstva. Kdo se je in se bo zavzemal za to, da se rešijo vsi gospodarsko-socialni in narodnostni problemi Slovencev v Italiji, da se preneha z razlašanjem in nepotrebnimi industrijskimi in drugimi objekti. Gospodje in gospe pri »Listi per Trieste« prav gotovo ne, kajti njih skrbi le usoda italijanstva v Trstu (tako je njihova predstavnica Gruber-Benco izjavila dopisniku »Corriere della Sera«, ki je njene izjave objavil 7. julija letos: ... »un

popolo di confine da secoli preoccupato della identità nazionale.«).

Še bi lahko razmotrivali o »Listi per Trieste«, da je na primer drug njen prvak odv. Manlio Cecovini dolga leta sedel v vodstvenem svetu EPIT-a, ko je ta na široko razlašal slovensko zemljo od Sv. Ane pa do Doline in Boljunca, a med vso volilno kampanjo ga nismo niti enkrat slišali, da bi nastopil proti

je odigral svojo vlogo v tej smeri. Tu bi se dalo še pripomniti, da še tako naklonjen tisk samo v teku volilne kampanje ne more popraviti tega, kar je mesece in leta prej zamudal. Zato je nauk posebno zadnjih volitev ta, da mora slovenski tisk v zamejstvu v prvi vrsti služiti ohranjanju narodnostne identitete v vseh njenih oblikah, če si hočemo prihraniti takšna razočaranja, kot so izidi nedavnih volitev za Slovence, ki so zaradi razkropljenosti po raznih italijanskih listah z velikanškimi napori in tveganjem komaj uspeli ohraniti svoje zastopnike v deželnem, goriškem pokrajinskem in v tržaškem občinskem svetu.

Pogled na del množice udeležencev na Našem prazniku v Nabrežini v nedeljo, 9. julija popoldne

razlašanju zemlje slovenskih ljudi. Zato je nadvse obsodbe vredno in žalostno, če so nekateri naši ljudje glasovali za njegovo listo.

Zaradi omenjenih razlogov in še drugih pomenijo zadnje deželne in občinske volitve v Trstu izpraševanje vesti, predvsem velikim vsedravnim strankam, ki vseprevečkrat oholo in ošabno nastopajo, misleč da so vsemogočne in da jim je vse dovoljeno. Slovenska skupnost kot njihov posredni ali neposredni politični konkurent dobro pozna te njihove nezdrave težnje po monopoliziranju in hegemoniji, zato jim ne naseda, ampak gre samostojno svojo pot naprej. Glede zadnjih volitev si SSK nima kaj bistvenega očitati: naredila je vse, kar je bilo v njeni moči, da bi pritegnila čim več slovenskih volivcev. Tudi slovenski tisk

Živahna politična dejavnost

Za ta teden je značilna izredno živahna politična dejavnost. V Rimu je tri dni zasedal Centralni komite komunistične partije, v petek se začne večdnevno zasedanje vsedravnega sveta Krščanske demokracije, v četrtek pa je bila seja centralnega komiteja socialdemokratske stranke.

Centralni komite komunistične partije ni zasedal že več mesecev. Sestal se je sicer kmalu po ugrabitvi predsednika Krščanske demokracije Alda Mora, a takrat ni bilo časa za poglobljeno politično razpravo. Na zadnjem zasedanju je imel dolgo poročilo glavni tajnik Berlinguer, ki je obravnaval vse pomembnejše politične dogodke v tem letu. Tri so bile bistvene točke njegovega poročila: prisotnost komunistov v parlamentarni večini, veljavnost zgodovinskega kompromisa ter večja politična angažiranost partije kot takšne.

Berlinguer je naglasil, da predstavlja sporazum o novi vladni in parlamentarni večini izredno pomemben dogodek, čeprav je izrazil začudenje, zakaj in čemu se še vedno brani ko-

POJDE TOKRAT ZARES?

(nadaljevanje s 1. strani)

senatni zbornici. Ne glede na to pa vemo, kako so stranke občutljive, kadar se je treba odločiti za ukrepe, ki niso popularni, oziroma zahtevajo od državljanov določene žrtve. Drugo vprašanje je, kako bodo vladni načrt sprejeli sindikati in ostale družbene sile. Videli bomo, ali so sindikalne organizacije pripravljene prispevati svoj

delež v okviru skupnih prizadevanj za odpravo gospodarske krize in za stvarno poživitev gospodarstva v državi. Jasno je, da bo ravnanje sindikatov tudi odvisno od vsebine predlaganih ukrepov, kajti sindikalne organizacije morajo predvsem skrbeti, da bodo zahtevane žrtve pravično porazdeljene, da se ne bi zgodilo, da bi država zahtevala žrtve le od delovnega človeka.

(Dalje na 7. strani)

Sanacija Reke tudi v okviru uresničevanja osimskih sporazumov

Pred dnevom vstaje slovenskega naroda so v Ilirski Bistrici ob prisotnosti republiških in krajevnih oblasti izročili namenu dva objekta, ki odločilno vplivata na uresničitev načrtov o sanaciji Reke, ki so jo v preteklih letih hudo okužile industrijske odplake. Gre za splošno skrb v okviru zaščite okolja, ki neposredno zanima tudi Tržaško, saj Reka ponikne v Škoc-

pravila sanacijski načrt že v začetku sedemdesetih let. Tako je podjetje Lesonit zgradilo očiščevalno napravo že leta 1976, kar je omogočilo kar petkratno zmanjšanje onesnaževanja.

Nova objekta sta čistilna naprava v Tovarni organskih kislin in akumulacijskih jez na hudourniku Mola. Čistilna naprava je stala 25 milijonov novih dinarjev. V okviru zaprtega tehnološkega krogotoka vode bodo v tovarni lahko izdelali večje količine krmil, kar bo omogočilo kritje stroškov v nekaj letih. Jez, ki je stal 26 milijonov novih dinarjev, bo omogočil večji tok vode in samoprečiščevanja v obdobjih nizkega vodostaja.

Z novimi objekti se je onesnaženje Reke znižalo za 80 odstotkov. Računajo, da se bo sanacija Reke zaključila do leta 1985.

PRIJAVITI GREZNIČNE ODTOKE

Konec meseca zapade rok za prijavo greznih odtokov v tržaški občini, ki se ne stekajo v javno kanalizacijo. Kot smo že pisali, zadevna prijava zanima veliko število prebivalcev še zlasti v predmestjih in na podeželju. Prvotni rok je bil zapadel že maja, nato je prišlo do podaljšanja na pritisk Kmečke zveze in svetoivanske konzulte. Na občini in okrajnih občinskih uradih imajo na razpolago natisnjene formularje, še vedno pa vlada nejasnost glede priloge map. Ni še znana nadalje višina kazni za one, ki bi prijave ne izpolnili. Sploh pa je občina nezadostno informirala javnost glede prijav, zato bi bilo primerno, da bi občinska uprava rok znova podaljšala. Vsekakor svetujemo vsem, da izpolnijo prijavo še pred koncem meseca. Namen prijav je zgolj statističnega značaja, da bi lahko občina ugotovila potrebe po uresnitvi nove kanalizacijske mreže, kot predvideva vsedrjavni zakon.

Kulturna društva in Zveza izseljencev iz Beneške Slovenije prirejajo 29. in 30. julija

KULTURNO SREČANJE MED SOSEDNIMI NARODI

»KAMENICA 1978«

Sobota, 29. julija:

ob 18. uri: Otvoritev kioskov
Razstava domačega obrtništva

ob 20. uri: Beneški godci
Brezplačni ljudski ples

ob 24. uri: Prižiganje kresov

Nedelja, 30. julija:

ob 10. uri: Otvoritev kioskov

ob 16. uri: Sveta maša

ob 17. uri: Ansambel »Veseli planšarji«
Pozdrav prof. Beppina Krizetiča
Beneški pevski zbori
Mandolinistični italijanski ansambel iz Kopra
Furlanska folklorna skupina iz Pasion di Prato
Koroški pevski zbor iz Loč
Pevski zbor iz Podbrda
Moški pevski zbor Sežana-Ponikve

V odmorih beneški dialektični humoristični prizori in vici.

Sledi brezplačni ples z Veselimi planšarji, veliko parkirišče, kioski s pijačo in jedačo.

Prejeli smo

RTV Ljubljana in zamejstvo

Slovenska narodnostna skupnost se bori za uresničitev lastnih deželnih oddaj v okviru italijanske radiotelevizijske ustanove, ki je pripravila obsežen naložbeni načrt v okviru realizacije radiotelevizijske preosnove. Oddaje bodo stekle pred koncem prihodnjega leta, seveda če ne bo prišlo do zastojev. Začetni program bo dokaj omejen, nudi bo pa možnost izvirne produkcije in nadaljnje uveljavitve živahne krajevne ustvarjalnosti ter osveščanja na celotnem področju dežele, kjer žive Slovenci.

Vsem pa je jasno, da se s tem ne bo zmanjšala pomembna vloga ljubljanskih televizijskih oddaj za narodnostno skupnost, saj predstavlja eno izmed najučinkovitejših povezovalnih sredstev med narodnostno skupnostjo in matično domovino. Ustavili bi se ob tej temeljni ugotovitvi, ne da bi šli v podrobno kritično in konstruktivno analizo, pri kateri bi morda ugotovili jezikovne pomanjkljivosti pri nekaterih oddajah in željo po večjem obsegu oddaj v slovenščini. Kljub vsemu je sprejem slovenskih televizijskih oddaj še zlasti za šolsko mladino, ki živi v pretežno tujem okolju, neprecenljive vrednosti. Veliko vlogo pa izpolnjuje tudi pri spoznavanju in obogatitvi izražanja odraslih. Mislimo, da se tega lahko vsi zavedamo.

Niso nam znani morebitni načrti o okrepitevi pretvorniškega omrežja, ki bi bila potrebna še zlasti za številna senčna področja. V glavnem sprejemamo na našem področju ljubljanske in koprške oddaje preko Nanosa in Belega križa, obsežna področja pa so zasenčena ne samo po območju dežele, ampak tudi na Tržaškem. Ne da bi se spuščali v težko vprašanje novih pretvornikov, bi pa radi pou-

SEKCIJA SSK V OBČINI DOLINA OBVEŠČA,

DA PRIREDI V SOBOTO 2. IN V NEDELJO, 3. SEPTEMBRA VSAKO-LETNI

Naš praznik

S KULTURNIM IN ZABAVNIM SPOREDOM.

janskih jamah in se kot Timava spet pojavi pri Štivanu, tu pa se oskrbuje tržaški vodovod. Sanacijski načrt se uokvirja tudi v obveznosti osimskega sporazuma, čeravno je Slovenija pri-

darili, da je skrb nezadostna za že obstoječe pomožne pretvornike, kot je na primer oni na Tinjanu nad Škofijami, ki je služil tudi predelom dolinske in tržaške občine. Posređoval je le ljubljanske oddaje, že nekaj tednov pa jih omenjena področja ne sprejemajo več.

Zdi se, da se vodstvo RTV Ljubljana premalo zanima za sprejem svojih oddaj v zamejstvu.

—o—

Revija mladinskih gledališč v Miljah

Danes se bo začela v Miljah revija mladinskih gledališč, ki jo organizira tržaška skupina »La Contrada« v sodelovanju z miljsko občino in krajevne turistične ustanove. Do ponedeljka, 31. julija nastopi vsak večer ob 21. uri na miljskem glavnem trgu. Jutri, v petek, 28. julija bo nastopilo Mladinsko gledališče iz Ljubljane z igro »Pavliha in Mica«.

—o—

V tiskovni sklad so darovali: dr. Stanko Pavlica L. 4.000; Marija Perhave L. 2.000; Dora Perhave 2.000 lir.

V septembru stotisoči v Turin

Od 27. avgusta do 8. oktobra letos bo nad štiri milijone romarjev in turistov obiskalo Turin. V tem času bo javnosti izpostavljen takoimenovani »turinski prt« ali sveti Sindon, ki ga hranijo v turinski stolnici že 400 let. V ta prt naj bi bilo zavito Jezusovo telo od velikega petka do vstajenja. Na prt (4.30 m dolžine in 1.10 širine) je vtisnjena podoba mrtvega človeka, ki je bil pred smrtjo tako mučen, bičan, križan, kakor je zapisano o Jezusu Kristusu v štirih evangelijih. Uradna Cerkev se o tem dejstvu ni izjavila; krščanska tradicija in predvsem najnovejša zanesljiva odkritja pa to potrjujejo.

S Tržaškega je prijavljenih 800 romarjev, med temi okrog 200 Slovencev. Večjo sku-

pino duhovnikov in sester bo vodil v Turin tržaški škof msgr. Bellomi; v Gorici pripravljajo izreden romarski vlak. Zadnje organizirano romanje za Slovence bo od 22. do 24. septembra z istim sporedom in pogoji kakor prva tri potovanja. Vpisovanje in informacije v knjigarni Fortunato v Trstu; konec vpisovanja ob zasedbi mest, oziroma največ do 10. avgusta.

—o—

ČESTITAMO

Dne 15. julija sta se poročila gđc. Ariana Kapun s Proseka in g. Peter Starc. Prijatelji in znanci jima iskreno čestitajo in jima želijo veliko sreče v novem življenju. Čestitkam in voščilom se pridružuje tudi Novi list.

Pogajanja strank za sestavo večin v goriški pokrajini

Novoizvoljeni pokrajinski svet se prvič po volitvah sestane v petek, 28. julija. Seja bo nedvomno kratka, ker je na dnevnem redu poročilo pokrajinskega komisarja o delovanju njegove mandatne dobe in potrditev izvoljenih predstavnikov vseh strank; prav gotovo bo seja kratka tudi zaradi tega, ker stranke ustavnega loka ne bodo dale odgovora morebitnemu posegu predsedujočega, ki je neofašist odvetnik Pascoli, kot najstarejši svetovalec.

Medtem pa so v teku pogajanja za sestavo pokrajinskega odbora in trdnih večin v občinah Gradež in Tržič.

Otroški vrtec v Ronkah: Zahtevamo jasnost

Pred časom sta senatorka Jelka Gherbez in Silvano Bacicchi (oba KPI) pri šolskem ministru zahtevala, da se v Ronkah odpre slovenski otroški vrtec, ker je v tej občini veliko Slovencev, ki bi svoje otroke vpisali v slovenski vrtec. V teh dneh je podminister Spigaroli odgovoril, da se je pozanimal za zadevo tudi na šolskem skrbništvu v Gorici. Tu pa so mu odgovorili, da so že uredili vse dokumente in da bodo prošnjo odposlali na ministrstvo, kakor hitro bodo dobili ustrezen sklep občinskega sveta v Ronkah. Če smo prav razumeli, občinska uprava v Ronkah, ki jo je in jo bo vodila tudi v bodoče leva uprava (PCI - PSI), ni poskrbela za ustrezeni upravni akt. Če je to res, potem je to zelo žalostno, in sicer da ne bo otroškega vrtca v kratkem, ker upravitelji niso oddali dokumentacije. In to v občini, kjer sta bila v občinski svet izvoljena dva Slovenci in kjer se večinski stranki ponašata s svojim učinkovitim in brezhibnim upravljanjem. Če je to res, je delovanje te uprave vredno graje. Če so pa krivde kje drugje, naj se pove jasno. Slovenska javnost želi pojasnil in hoče vedeti resnico.

Iz nekaterih političnih krogov smo izvedeli, da so pogajanja precej zapletena in ni prišlo do danes do kake razjasnitve, ker nekatere stranke ne povedo jasno, kaj hočejo. Prav gotovo vedo, kaj hočejo, na vsak način pa izsiljujejo in pritiskajo na ostale stranke, da bi čim bolj omejile moč in pomen svojega »nasprotnika«. Mislimo, da je do danes bila najbolj jasna Slovenska skupnost, ki je zahtevala, da se konkretno začne razpravljati o tem, koliko so italijanske stranke pripravljene reševati probleme slovenske manjšine. Potem ko bo razčiščeno to vprašanje, bo Slovenska skupnost sprejela dokončno odločitev. Ostale stranke, po stari navadi, pa debatirajo in razpravljajo brez konkretnejšega uspeha. Komunisti so povedali, da so za demokratično enotnost v vseh upravah, čeprav v Tržiču hočejo postaviti KD v opozicijo, čakajo pa socialdemokrate, da se dokončno izrečejo. Ti slednji so prav gotovo najmanj jasni, ker zgleda, da po eni strani hočejo v Tržiču podpreti socialkomunistično večino, v pokrajini pa demokrščansko, v goriškem občinskem svetu so že tako v odboru s KD in PRI. Po našem mnenju je to stranka, ki hoče povsod biti v večini. Republikanci se nagibajo bolj za rešitve v okviru starih formul, čeprav ne skrivajo želje, da bi podprli tudi komuniste in socialiste. To pa verjetno tudi zaradi tega, ker nameravajo od KD izsiliti čim več. KD po svoji strani ima v rokah veliko moč in zato s stališča močnejšega pritiska na manjše stranke. Demokristjani so jasno povedali, da s komunisti ne gredo v nobeno večino, češ da bi na ta način poptevali načela demokracije, vsekakor pa se zavzemajo za poglobljeno konfrontacijo programa. Jasno je, da nastopa KD z močnimi pozicijami, po drugi strani pa verjetno ne bo odklonila sodelovanja z manjšimi strankami.

Mogoče se bo kateremu bralcu zdelo marsikaj nerazumljivo in verjetno tudi je za nekoga, ki ni prav neposredno zainteresiran. Vsekakor želimo prikazati, kakšen je danes, mesec po volitvah, položaj na Goriškem in kako težko se pravzaprav razvijajo ta pogajanja med strankami, ki si vse želijo, da bi čimprej prišli do sestave novih trdnih večin, da ne bi ponovno razočarali volivcev. Vsi se strinjajo v tem, da je treba začeti z upravljanjem novoizvoljenih teles, vendar prevladuje mnenje, da bodo pogajanja še dolga in težka. Ostaja vsekakor dejstvo, da si manjše stranke želijo zagotoviti svoj prostor in stopiti v tako večino, ki bo čimbolj upoštevala njihove zahteve.

Dvanajst učiteljic diplomiralo v Gorici

Mature na slovenskih višjih šolah v Gorici so pri kraju; pred dnevi so bili objavljeni izidi tudi na učiteljski »Simon Gregorčič«. K maturi se je prijavilo 14 dijakov, med katerimi sta bili zavrženi dve dijakinji, izdelali pa so: Loredana Alt, Julijana Bastiani, Mavricij Černic, Dorela Cingerli, Štefan Cotič, Sonja Culiati, Tomaž Devetak, Ivanka Devetta, Boris Gergolet, Ana Graunar, Silvana Perše in Erika Zavadlav.

Izpiti so se zaključili tudi na tečaju za

otroške vrtnarice, vse dijakinje so izdelale in sicer: Alenka Drobež, Loredana Lavrenčič, Emanuela Leban, Nadja Pavletič.

Letošnje mature so bile za nas neka novost, saj so se po tolikih letih vršile ponovno v našem mestu. V prejšnjih letih so morali goriški maturantje v Trst, le na trgovskem zavodu so mature bile vedno v Gorici. Upajmo, da bo tako tudi v bodoče.

Novim učiteljicam čestitamo in želimo obilo uspeha.

Praznik petja in vina v Pevmi

Kot je že tradicija, bo tudi letos v Pevmi »Praznik petja in vina«. To je domači, vaški praznik, ki ga domačini prirejajo že več let zadnje nedelje v juliju in ki je med goriškimi Slovenci tostran in onstran meje doživel lepe uspehe. To je prireditev kulturno-zabavnega značaja na določeni stopnji, saj so v Pevmi že nastopili znani ansambli kot n.pr. Lojze Slak in lansko leto Slovenski oktet.

Otvoritev Praznika bo v petek, 28. julija, s tradicionalno briškolo; v soboto zvečer bodo za ples poskrbeli »Dobri prijatelji« iz Brežic, ki so na letošnjem festivalu v Števerjanu dobili prvo nagrado za najboljšo izvedbo. V nedeljo, ob 18. uri, bo kulturni program z nastopom zborov in instrumentalnih skupin, zvečer pa bo ples ob zvokih »Dobrih prijateljev«. Praznik se bo zaključil v ponedeljek s celovečernim koncertom ansambla »Briški slavček« iz Števerjana.

Vse dni bo odprta razstava domačih vin in pripravljene bodo specialitete na žaru. Vsi toplo vabljeni!

Praznik emigranta v Benečiji

Medtem ko se v Beneški Sloveniji pripravljajo na osrednjo poletno prireditev, na letošnje srečanje na Kamenici pri Stari Gori, ki bo v soboto in v nedeljo, je bil pretekli konec tedna posvečen prazniku emigranta. Prireditev je organizirala Zveza izseljencev iz Beneške Slovenije. Osrednja značilnost praznika je bil obisk številne delegacije iz švicarskega mesta Yverdona, kjer živi veliko Benečanov. Solidarnost tega mesta se je pokazala še zlasti po potresu, saj so prebivalci posredovali znatno gmotno pomoč za obnovo potresnega področja. Tokrat so se predstavili z godbo na pihala »L'Avenir« in skupino mažoret z nastopi v Čedadu, Bardu ter po drugih krajih Benečije in v Korenu.

Osrednja svečanost je bila v Čedadu, kjer so spregovorili predsednik Zveze izseljencev iz Beneške Slovenije Luciano Feletič, čedajski župan Del Basso in mestna odbornica iz Yverdona. Poudarjena je bila vedno tesnejša vez med Beneško Slovenijo in švicarskim mestom kot tudi pereče vprašanje beneško-slovenskega izseljenštva, saj je v zadnjih letih odšlo za delom v tujino 35 odstotkov krajevnega prebivalstva.

IZ KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Julijska številka »Ognjišča«

Barvna priloga julijske številke Ognjišča prikazuje bogoslovni semenišči v Ljubljani in v Mariboru z njunimi arhitektonskimi značilnostmi, pa tudi takoimenovani mali ali srednješolski semenišči v Vipavi in Mariboru. O zgodovini malih in velikih semenišč in o njihovi sedanjosti pa poročajo članki, ki so jih napisali razni avtorji. Zgodovina teh semenišč je značilno povezana s slovensko narodno zgodovino, včasih, kot na primer ravno po drugi svetovni vojni, kar preveč, saj je bilo npr. malo semenišče v Vipavi pravi barometer razpoloženj in situacij v krogih odločujočih političnih in upravnih organov na Primorskem in v republiki Sloveniji oziroma v vsej državi.

O bogoslovnih semeniščih pa poročajo v posebnih intervjujih ravnatelj ljubljanskega bogoslovja prof. Vinko Vegelj, mariborski pomožni škof Vekoslav Grmič in ljubljanski pomožni škof Stanislav Lenič. Škof Lenič je med drugim povedal, da je število duhovniških poklicev v Sloveniji, pa tudi na Hrvaškem zelo padlo. »Vsi čutimo — je dejal — da bi morali imeti neki center za duhovne poklice. Za to si prizadevajo bratje Hrvatje in si moramo prizadevati tudi mi. Bolj se bomo morali povezovati med našimi škofijami in redovnimi družbami, moškimi in ženskimi. Upam, da bomo v prihodnjem šolskem letu naredili v tem oziru korak naprej. Verniki naredijo največ za poklice, če sami živijo vredno poklica, v katerega so poklicani«, če si prizadevamo za živo krščansko življenje naših župnij in družin, pa trdno moramo verjeti Slomšku — je naglasil — ki je rekel, da je »prazno delo brez žegna z nebes«. Tega si pa moramo izmisliti.

Škof Grmič pa je dejal: »Tudi pri nas imamo v zadnjih letih manj duhovniških poklicev, kakor smo jih imeli na primer leta 1968. Stanje sedaj sicer še ni naravnost zaskrbljujoče, saj je vprašanje, kako bo v resnici v prihodnje, in ali smo že pritegnili laike k sodelovanju v pastoralni in tisti meri, kakor bi bilo to mogoče in v duhu

koncila potrebno. Morda nas božji Duh hoče uvažati v dosledno uresničevanje koncilskih odlokov tudi po tej krivoljasti noti »padca duhovniških poklicev«. Znamenje je to vsekakor za nas in nanj moramo tudi tako odgovoriti, da namreč pritegnemo laike v pastoralno delo. Pomislimo samo, koliko lahko naredijo samo katehistinje. Gotovo pa je padel duhovniških poklicev tudi klic, naj si

zanje bolj prizadevamo, naj več storimo za okolje — družinsko in župnijsko, ki jih bo dajalo.

Izmed ostale vsebine naj omenimo »pismo me-seca«, ki ga je napisalo mlado dekle, ki se boji hoditi pogosto k obhajilu, in predvsem pretresljivo pismo mlade žene, ki misli na samomor in je kot obsedena od te misli. Obupno išče besedo pomoči od očeta urednika, a hkrati jo že vnaprej zavrača v svoji obsedenosti. Očitno je, da je v bistvu duševno bolna in da bi se morala tega zavedati in z voljo, z duševno higieno, premagati to bolešno nagnenje oziroma obsedenost v sebi.

Veliko pa je seveda vedrih člankov, ki nudijo mladim prijetno branje, pa tudi pouk. Nekaj je tudi leposlovja.

PREMALO BEREMO

Slovenci smo bili nekdanj na glasu kot narod, ki rad in veliko bere. Bahali smo se s tem, da smo med tistimi evropskimi narodi, ki največ bero, kupujejo sorazmerno največ knjig in so v skladu s tem na visoki kulturni stopnji, kar zadeva splošno ljudsko kulturo. In ta ponos je bil upravičen: nedvomno je bil ravno v tej sorazmerno visoki ljudski kulturi glavni vzrok, da smo se v preteklem stoletju izvili iz klešč tujih kulturnih vplivov, ki so nas dušili, in si v tem stoletju ustvarili skoro vse visoke kulturne institucije, ki jih potrebuje kak kulturno samostojen narod. Visoka ljudska kultura pa je bila tudi osnova naše narodne odpornosti proti tuji politični nadvladi, zlasti še odporu proti fašizmu in poitalijančenju na Primorskem, proti popolnemu ponemčenju na Koroškem in proti tuji okupaciji med zadnjo svetovno vojno. Če bi bili Slovenci neizobraženo, indiferentno, nevedno ljudstvo, bi se gotovo ne bili tako odločno uprli okupaciji fašističnih sil in tujemu nasilju. Samo ponosen, izobražen narod, ki je zviška gledal in obsojal barbarsko ideologijo in postopanje okupacijskih vojsk, je bil zmožen take odločnosti in takih žrtev v Rezistenci proti temu

in proti vsem totalitarizmom, ki so nas ogražali.

Toda kako je danes z našo ljudsko kulturo? Koliko še berejo slovenski ljudje? Mnogo znakov dokazuje, da smo v tem pogledu zelo nazadovali.

Nekoč so mnoge vasi imele svojo knjižnico in knjige so bile stalno razposojene. Romale so po vasi, iz roke v roke. Drug drugemu so ljudje povedali, katera knjiga je zanimiva in lepa; ni bilo treba druge propagande. Tudi osrednje knjižnice po mestih so bile stalno polne, v njih se je gnetlo mladih in starejših izposojevalcev in mnogi so si izposojevali tudi knjige v tujih jezikih. Profesorji so morali kaznovati dijake, ki so jih zalotili, da so med poukom brali pod klopio kak roman, a ne kriminalke, ampak Tolstoja, Dostojevskega ali vsaj Victorja Hugoja ali Dumas-ja. Danes bi bil najbrž marsikateri profesor še zadovoljen, če bi zalotil dijaka, da kuka med poukom v knjigo, ki jo drži na kolenih. To bi bil najbrž že kar izreden dogodek.

Resnica je namreč da, da danes Slovenci, tako pri nas na Tržaškem, kot drugod, zelo malo berejo. Ne berejo političnih listov, ne strokovnih revij in ne leposlovja. Literarne revije so že vnaprej obsojene na hiranje in klavrn konec, če jih ne drži pokonci subvencija kake množične organizacije. Pa tudi v takem primeru izhajajo le v majhni nakladi in imajo malo bralcev ter seveda v skladu s tem zelo majhen ali nikakšen vpliv na javnost, kaj šele na kakšne politične in kulturne odločitve kot pred vojno.

Toda najslabše je to, da ne bere več povprečen človek. Ne berejo delavci, ne berejo niti izobraženci in ti morda celo manj kot delavci in kmetje, kot dokazujejo izkušnje s tiskom in v knjižnicah ter knjigarnah. Mnogi Slovenci ne preberejo niti ene knjige na leto, revij pa sploh ne kupujejo. Če kupijo kako novo knjigo, jo kupijo samo iz prestiža, tako, da se postavljajo z njo v knjižnici. Dejansko pa jih knjige ne zanimajo, zadovoljujejo se s špektrali na televiziji. Nedvomno je tudi ta hudi in kar presenetljivi kulturni upad, to nezanimanje za branje in duhovna revščina, ki iz tega izhaja, kriva za današnjo politično in splošno slovensko nemoč na Tržaškem in Goriškem. Ta nemoč se nujno pokaže prej ali slej v vseh življenjskih pojavih in tudi v politiki.

Glasnik Slovenskega duhovniškega društva o Slovencih v zamejstvu

Nova, druga številka Glasnika Slovenskega duhovniškega društva, ki je te dni prispela v Trst, prinaša na uvodnem mestu spominski članek o umrlem mariborskem škofu Maksimilijanu Držečniku, v katerega okvir pa je vključen tudi govor, ki ga je imel na škofovem pogrebu Niko Šebart, zastopnik komisije Socialistične republike Slovenije in občinske komisije za odnose z verskimi skupnostmi v Mariboru.

Zanimiva, kot vedno, je rubrika »Slovenci v zamejstvu«. Kot smo že večkrat omenili, je Glasnik Slovenskega duhovniškega društva ena tistih slovenskih periodičnih publikacij, ki najbolj zvesto in z največjo simpatijo od blizu spremlja dogajanje med Slovenci na Koroškem in v Furlaniji-Juljski krajini. Jasnno je, da ne poroča o vsem, kar se tu dogodi, in da niti ne registrira vsega, saj to bi bilo skoro nemogoče, vendar pa skuša izluščiti iz dogajanja vse pomembno, kar zadeva življenje slovenskih narodnih manjšin.

še posebno zanimiva pa so štiri pisma, ki jih

je pisal Franc Saleški Finžgar kot bogoslovec svojemu prijatelju pesniku in bogoslovcu Opeki v Rim, ko je ta študiral v Germaniku. Našla so se v Opekovi zapuščini. Ta je namreč vsa pisma, ki jih je dobival v Germanik, skrbno hranil. Iz Finžgarjevih pisem zvemo marsikaj zanimivega o življenju takratnih bogoslovcov, o razmerah v ljubljanskem bogoslovnem semenišču, kjer ni manjkalo — kot nikjer — napetosti med mladimi in starejšimi, nekaj pa tudi o splošnih razmerah v tedanji Sloveniji in še posebno med duhovniki, ki jih je Finžgar obiskoval med počitnicami. Zadnje pismo je pisal že po svoji novi maši, in sicer oktobra 1894.

Glasnik prinaša tudi nekaj kratkega leposlovja, in sicer črtico Franceta Lokarja »Anonimna pisma«. Isti je objavil tudi nekaj pesmi, ki so zanimive po motivih, a precej šibke po obliki. Franci Lipičnik pa je prispeval daljšo novelo »Rad jih je imel«. Poleg tega prinaša Glasnik seveda precej društvenih poročil in obvestil.

Zemljepisje vŝtric s časom

Gore, doline in ravnine

Za poimenovanje zemeljskega povrŝja in njegove oblikovitosti ima slovenski jezik izredno bogato izrazje. Imena gora, dolin, ravnin, gričev in voda pričajo že od najstarejših časov o izrednem posluhu slovenskega človeka za vsa bogastva, ki mu jih je nudila zemlja in narava.

Gre pravzaprav za starodavno kmečko kulturo, ki se je naša javnost premalo zaveda, zakaj ŝe danes smo pod vplivom nacionalne propagande naših sosedov, ki razglašajo za »kulturo« edino njih lastno, v primeri s starodavno kmečko mnogo mlajšo mestno in obrtniško kulturo, katere vidni način je predvsem lepa umetnost.

Toda vse tisto, kar umevamo pod pojmom »kultura«, nikakor ni edino umetnost, ampak predvsem življenjsko in delovno okolje ter njegova duhovna nadstavba. In v tem pogledu slovenski človek nikakor ne zaostaja za svojimi sosedi. Pravzaprav jih na določenih poljih celo prekaŝa.

Če je mestnim kulturam bila osnova predvsem trgovina in obrt, potem moramo kmečko kulturo označiti prvenstveno za »kulturo zemlje«. Zemlja je bila tista, ki je rodila in dajala. S prebujenjem zemlje se je začejalo spomladansko delo in praznovanje, poletne koŝnje in ŝetve ter njih navade, pesmi plesi, vse do jesenskga spravljanja pridelkov ter zimskih noči in skrivnostnih duhov.

Slovenski jezik je naravnost spomenik vsega tega pradavnega življenja. Ŝal je bilo nad njim že vse preveč poskusov, kako ga siloma »kultivirati« po tujih meŝčanskih modelih, pa do vseh nejasnih in nenatančnih strokovnih in znanstvenih prijemov, ko so ga neprestano poskušali »popravljati« in »čistiti«.

Zato poskušajmo na tem mestu nekoliko osvetliti nekaj pojmov iz toplotisja, ki jih naše zemljepisje vse do danes ni dovolj zajelo in upoŝtevalo!

Med najbolj sploŝne pojme s tega področja sodijo gotovo povrŝinske oblike *ravnina*, *hrib* in *gora* ter, seveda, *dolina*.

Manjŝe ravnine v hribovitem svetu so *ravni*, pa tudi *ravnice*. Večjim in manjšim terasam rečejo *pod*, medtem ko označuje *planota* obŝiren raven, pa tudi nekoliko valovit svet v viŝinah. Če je planota zelo visoka nad morjem, ji pravimo *visoka planota*.

Ravnine, ki imajo nizko nadmorsko viŝino, neka-ko do 200 m, so *niŝine*. Od 200 m nadmorske viŝine naprej pa *viŝine*. Obŝirne niŝine sestavljajo *niŝavja*, kot je npr. Sibirsko niŝavje. Temu nasproti pa so *viŝavja* obŝirna območja nad 200 m, kot je npr. Brazilsko viŝavje.

Ravnine so lahko plane ali pa valovite. *Planjava* je popolnoma raven, odprt in gladek svet.

Manjŝe gladke ravnine in nizke povrŝine imenujemo *poljane* ali *polje*. Navadno so obdelane, ker je njihov svet rodovit. Valovita polja ter polja po viŝinah se s starim imenom nazivajo *kompolja*.

Uniŝan svet, posebno oni, ki je niŝji od morske gladine, se po starem naziva *ponikva*.

Kadar se ŝe svet nad 1000 m nadmorske viŝine, se ŝele naziva *gora*, medtem ko so *hribi* viŝine med 200 in 1000 m. Do viŝine 200 m segajo *griči*. Lepemu okroglemu griču se pravi *holm*. Beseda je stara in se javlja tudi v nemŝčini kot Kulm, pa tudi ŝe v drugih jezikih.

Zaporedje, sistem gora je *gorstvo*, skupina gora pa *gorovje*; skupina hribov *hribovje* in gričev *gričevje*. *Visokogorje* je skupina gora z dvatisočaki. Raztegnjeno gorovje pa je imenovano tudi *pogorje*, če je v zaporedni vrsti tudi *gorska veriga* ali rajda gora. »Rajda« pomeni vrsto. Na glavno naslonjeno gorovje se imenuje *prigorje*. Svetu, kjer se gorovja kriŝajo, pravimo *razgorje*. *Sredogorje* pa je osrednje gorovje neke deŝele. Svetu med gorami pravimo *medgorje*, svetu za gorami pa *zagorje*. Zloŝen svet pod gorami pa je *podgorje*. Za pojem gorski masiv imamo tudi lepo domačo besedo *grmada*.

Zemlene vzbokline, travnata pobočja ali griči so *brda*. Stranica hriba je bok, pobočju pa se z bolj izvorno domačo besedo reče *reber*. Na hrib naslonjen, poloŝen svet se imenuje *polog*, strmo pobočje oziroma strma reber je *strmina* ali ŝe bolje *strmál*. Čerastim strminam pravimo *skrutine*, skrutina ali krutina. Skoraj navpično padajoč svet, skalnat in gladek je *stena*. Če pa je nagnjen nad 90° je *previs*. Gorski ovinek, krivina se naziva tudi *vrtača*.

Podolgovati hribi ali gore so *gorski hrbti*, najviŝji del hrbta (pa tudi gore in hriba) je *vrh*. Podolgast, razmeroma raven hrbet se imenuje *sleme*. Med vrhovi so sedla. Visoko gorsko sedlo je *preval*. Teme, to je dno sedla pa je *predel*. Če razdvaja vodo *pretovč*. Pretrgano sleme se naziva *greben*, ki je lahko tudi veliko mogočno brdo hriba, kjer se svet zaobrne na drugo stran. Črta, ki vodi od dna sedla proti vrhu, je *ŝija*. Nenadoma odsekano sleme pa ima *čelo*. Zloŝnejŝi prehod hriba v ravnino ali tudi poloŝine v rebrih so *ronek*, *ronki*.

Vrh je najviŝji del hrbta. Stranskemu vrhu pa rečemo *vrŝič*. Veliki vrh je tudi *vrŝač* kot glavni vrh. *Kucelj* pomeni manjši vrh na pobočju. Ostremu slemenu se pravi *ostrica*. Ostremu vrhu pa *ŝpica*, lahko pa tudi *rog* ali *zob*, kakrŝna mu je pač oblika. Stebrast vrh se imenuje *stadór*. Vrh z ostro konico pa *ŝpik*. Oblastemu vrhu pravijo *kopa*, okroglastemu *kepa*, *kopica* in *glava*. Slovenski Koroŝci ločijo npr. oble glave, visoke ŝpice in ostre ŝpice. Piramidastemu vrhu se pravi *kojca*. Če pa je vrh topo piramidast, pa je *komól*. V gorskem svetu se nahaja ime komolca. Če je konec slemena odsekan, je imenovan *čelo*, ako pa je podolgovat, mu rečejo *nos*. Vrh je lahko tudi ŝkrbast in krnjav, torej *krn*.

Rebri se javljajo v različnih oblikah, kot *polica*, kot *gredine* (t.j. v obliki teras). Če pa so ozke, pečinaste police, jim rečejo s prastarim imenom *laste* ali tudi *laŝte*. Ta izraz se rabi tudi za tlakovano pot; *laste* so namreč skrile. Ime Lastavice za vrh za Viŝarjami ne prihaja od kakih lastovk, ampak od last ali laŝt.

Podolgast, uniŝan svet med gorami, po katerem tečejo reke, so *doline*. Majhna in manjša dolina je *dol*. Dolina je tudi na pobočju hriba svet med dvema brdama, navadno samo lepa in gladka, drugače ji rečejo *grapa*. Ta je grda in od vode razdrapana. Ŝirŝi in usločeni dolini rečemo *globanja*. Doline imajo svoj vhod ter konec ali sklep. Mala dolina se naziva *dolinica*, tudi *dolinčica*. *Doliči* pa so majhni doli v gorah. Postopni padec doline po nadmorski viŝini nosi naziv *okoj*. Značilni vezni dolini med dvema glavnima dolinama rečemo *predolina*. Ime je v gorskem svetu precej razŝirjeno. *Sodoline* so tiste doline, ki prehajajo ena v drugo. Primer je sodolina pri izviru Save in tudi pri izviru Drave, ki prehaja na zahod v drugo dolino. *Slepe doline* so ob ustju in v ozadju zaprte. Dolinam, ki vodijo v morje ali pa zalivi morja, ki so potopljene doline, rečemo *draga*. Tesne doline, kjer se pobočji na dnu z obeh strani skoraj stikata, imajo naziv *deber* ali *debro*.

Glede na dolinsko dno ločimo *podanjo*, t.j. dolino z ravnim dnom, *kopanjo*, ki je dolina v obliki kadi, in pa *kotlanjo*, t.j. kotlasto dolino. Globoka

dolina je *globenica* ali *globočna*, tudi *globača*. Manjša dolina z ubočenimi stranmi pa *kadun*. Če sta v neki tesni oziroma debro obe pobočji strmi steni, se taka tesen imenuje *sópot*. Gredasta dolina se dviguje v stopnjah ali skokih. Tesen, v kateri voda napravlja kotanje t.j. korita, se nazivajo kar *korita*.

Ŝtevilno slovensko besedje je zaŝlo tudi v madŝarski jezik in v avstrijsko nemŝčino. V avstrijski nemŝčini so zlasti ŝe očitna ledinska in krajevna imena.

p. n.

Ŝivahna politična dejavnost

(Nadaljevanje s 3. strani)

munistom vstop v vlado. V zvezi z zgodovinskim kompromisom je Berlinguer pojasnil, da gre predvsem za vpraŝanje srečanja in sodelovanja med marksisti in katoličani, ki bi bilo dejavnik politične in tudi družbene stabilnosti v državi. Člane komunistične partije pa je pozval na večjo politično aktivnost. V Berlin-

guerjevem govoru seveda ni manjkala polemika s socialističnim vodstvom, ki mu je očital, da skrbi predvsem za volilne rezultate.

Vsedrŝavni svet Krŝčanske demokracije bo na svojem zasedanju med drugim izvolil novega predsednika. Vpraŝanje je zelo kočljivo, saj gre za izvolitev človeka, ki bo nasledil tragično umrlemu Aldu Moru.

KNUT HAMSUN POTEPUHI

OOOO Poslovenil Oton Župančič OOOOOOOOOO 12 OOOOO

Ana Marija ni bila med skladalkami, bila pa je med njimi Bereta in Jožefina iz leive in pozneje Ragna in še neka deklica, ki naj bi bila drugim za róko. Ane Marije ni bilo zraven in ji niti ponudili niso. Ženske na klečeh so jo vprašale, ali ne mora na ladjo, ali ni najeta za skladalko. Odgovorila je: »Kaj mislite, da pojdem na ladjo skladat, za to sem si pa že še predobrala!«

Ah, pa jo je le pošteno grizlo. Jezno je godrnjala zase: Jožefina iz Kleive, ta že lahko, ta, mlada vdova je in sme početi, kar se ji zdi. Ampak Bereta, ta ima moža tukaj v nekem čolnu in dveletnega otroka doma, čemu bi ta skladala!

»Zasluzek je pa le dober, zaslužek,« so odgovarjale ženske.

Ana Marija je rekla porogljivo: »Zastran mene ima lahko na vse strani dober zaslužek! —«

Nakladanje rib je trajalo več dni. Že prvi dan po zajtrku je prišel ladjar Skaaro v zlagališče in je rekel Jožefini: »Kaj pa ti je, nič kaj živahna nisi videti?«

»To je ta duh tu doli.«

Ladjar je rekel: »Malo bi legla, pa bo minilo.«

Nekaj se je krčila, ali ladjar jo je vzela s seboj v kabino in jo položil. Pozneje si je opomogla, vendar je prosila, da ji ne bi bilo treba nazaj skladat, kajti bala se je, da je ne bi Bereta in Ragna postrani gledali. Spravili so jo na suho in rekla je vsem na klečeh z odkritim obrazom, da ne prenese duha na ladji.

»Katera bo skladala namesto tebe?« je vprašala Ana Marija.

»Skaaro misli, da bo izdelaval s samo Bereto in Ragno,« je odgovorila Jožefina.

Po tem odgovoru se je Ana Marija zamislila.

Tisto noč za tem je moralo vznikniti v Ani Mariji veliko poštenje in velika vestnost. Poiskala je Skaarovo pipo, ki jo je bil Karolus spravil v predal, in jo je vzela zarana s seboj na kleči. Stopila je v Avgustov čoln in je sama veslala do ladje. Ladjar Skaaro je takoj spoznal svojo pipo, zahvalil je Ano Marijo ter ji natočil žganja.

»Mislil, da je iz čiste morske pene,« je rekla o pipi.

»Ni ne, pač pa je iz nekega inozemskega lesa, ki mu pravijo vinska korenina,« je odgovoril on. Menila sta se še nekaj malega. Ana Marija je vrgla oči v zlagališče in vprašala: »Pa zmorejo te tam doli?«

»Ne zmorejo,« je odgovoril, »pa kaj si čem? Ti ne bi hotela doli?«

»Saj me ni nihče prosil.«

Skaaro: »Ne, mislili smo, da ne bi nič pomagalo. Kaj praviš pa zdaj, ali bi kaj pomagalo?«

»Nak!« je odgovorila Ana Marija.

Ladjar Skaaro je tiščal močneje vanjo, naj stopi na Jožefinino mesto. Češ da nima dovolj pomoči, in zdaj da je začela tudi Ragna govoriti, da se mora spočitiniti.

Ana Marija je nekam omahovala: »Kvečjemu, da bi vam pomogla,« je rekla. Vendar je pričakovala, da jo bo še bolj prosil, in zato je rekla zopet ,ne'.

Tedaj se je ladjar Skaaro ujezil, se obrnil na peti in rekel: »To tvoje večno sprenevedanje!« —

Ah, ni je prosil čisto malo bolj, ne, mahnil je svojo pot, odšel je doli v kabino.

Ana Marija je stopila v čoln ter odvela nazaj na kopno.

Zdaj ji je šlo na jok in od ogorčenja bi bila malone počila. Tega ladjarja Skaara bo že še izplačala! Kaj, če bi zdajle povedala Karolusu, kako jo je nekoč v gozdu zalezoval? Potle mu Karolus ne bi ostal dolžan, le nič strahu! Takrat jo je naprosil, naj mu nabere skledo tistih lepih kopinač, ki so rasle tam, ter mu jih prinese na ladjo; iz dobrodušnosti mu je to obljubila in odgovorila: »Da, le počakajte, da malo bolj dozore!« Zdaj pa bi si premislila, brati zanj kopinače.

Ženskam na klečeh je rekla popolnoma odkrito, da se kesa, ker mu je vrnila pipo. Naj mu le prinese na ušesa!

»Kaj ti je pa spet zdaj storil?« so jo izpraševale druge.

»Storil? Mar me ni prosil, naj grem v zlagališče, beračil je za to! Meni pa ni, da bi zanj skladala, nisem tiste sorte!«

V tem pa je prišla prav zares neko popoldne tudi mlada Ragna iz zlagališča na palubo in izjavila, da ne prenese več duha tam spodaj. Poglejte si jo, to paglavko, si je tedaj mislila Bereta, tudi ta se že čuti, dovolj staro, da bi zapeljevala ladjarja! Saj je bilo res tako, da možak iz Hardangerja je z neverjetno odkritostjo pustil, da se mu je ena skladalka za drugo utrudila in zbolela, nato pa jih je jemal s seboj v kabino, da so okrevale. Ena izmed deklet, ki je pomagala in bila za podajavko, je bila včeraj pri njem, in zdaj ni hotela več Ragna ostati dolgo prezrta. »He he he,« se je Bereta zviška smejala.

Ko je prišel ladjar tja in videl Ragno na palubi, je takoj rekel ves prijazen: »No, če si trudna, pa stopi doli in malo lezi.«

Zdaj pa je bil Edevart na mestu. Edevart je nadziral preštevanje in je vse vodil in je bil kakor za krmarja. Ravno je stal zgoraj pri konopcih. Ko je slišal, o čem je beseda, je bil z enim skokom na palubi. Ta migljaj je bil za Ragno dovolj jasen, pravilno je razumela Edevarta in odgovorila, da bi se izvila: »Saj mi ni treba hoditi dol leč, dovolite mi samo, da tukaj malo posedim!«

Pa tudi ni mogla dolgo ostati, Bereta se menda ni čutila tako na višku, bila pa je kaj avšasta in ljubosumna, sam Bog vedi to, vsekakor pa je zavpila skozi odprtino: »Mar naj ostanem kar sama pri delu?«

Ragna jo je potolažila: »Nikar ne misli, da pojdem v kabino, samo trenutek bom tu posedela!« —

Edevartu se je samo malo svetilo o blaznem početju tega sveta, ali mala Ragna se mu je malo po malo zelo prijela srca, in ladjarju Skaaru morda ni zaupati, saj bi mu nemara šinilo v glavo, da bi jo hotel poljubiti, ji upogniti glavo nazaj in jo poljubiti. Ne boš! Sicer pa je sedela Ragna sama tu in mu je rekla ,ne'. In ko je ladjar odšel, je vrgla za njim glavo vznak

ter se namrdnila: »Mislil je, da me dobi za kaj takega!« Edevartu so te besede jako dobro dele. Dejal je: »Ako ti je doli slabo, ne smeš ostati tu. Rajši stopim po nekaj žensk s kleči.« Odgovorila je, da ji je že odleglo, in vrnila se je dol.

Prišla je nedelja, in nakladanje je počivalo. Nekaj iz srenje jih je šlo v cerkev. Ana Marija pa je hotela danes živino pasti. Kdorkoli je moral, in ona se ni hotela izogniti temu delu. Karolus se je ponudil, da bo on zanjo opravil, ona pa mu je rekla kratko malo ,ne'. Karolus in njegova žena že nekaj dni nista povsem soglašala, to je bilo zaradi pipe, ki jo je Ana Marija vrnila. »Zakaj si to storila?« je vprašal Karolus. — »Zakaj sem to storila? Mar si hotel pipo ukrasti?« — »Saj bi jo bil lahko tudi kupil in potem pri obračunu plačal.« — »Kajpa, kajpa,« je menila ona, »za to še vedno ni prekasno.«

To ni bil neumen odgovor, in Karolus je bil zato še bolj nataknen in je rekel: »Ali pa veš, da bo hotel pipo dati, zdaj ko jo je dobil nazaj?« — »Ne, tega ne vem,« je odgovorila. — »No, vidiš, tega ne veš. Jaz pa vem, da bi bila morala pustiti pipo pri miru.« — Ana Marija se je vdala in rekla: »Saj mi je žal.«

S tem se je pogovor končal. Karolus pa je bil nezadovoljen in žena je nekaj dni pasla svoje muhe. Danes se je volja zboljšala, ker je prevzela ona pašo: »Mar hočeš ti pasti!« je rekla. »Ne, tega pa že ne, ne spodobi se, da bi bil ti sam za pastirja.«

Ana Marija je imela nemara nekaj dobojnega na umu, ko je hotela iti past. Bila je večša, ki šviga okoli luči, gnala je čredo doli na sušilo in h ,Galebu', in je nakrenila tako, da so jo mogli videti ljudje s palube. Nagizdala se je z raznolikim lišpom, pa to je utegnulo biti tudi zavoljo nedelje brez kakega drugega povoda. Ko se je jasno in razločno pokazala ladjarju Skaaru, ki se je sprehajal po palubi, je poganjala svojo čredo zložno proti gozdu in gor k močvirjem.

In res — ladjar je prišel za njo.

»Dobro jutro! No, kako pa kaj kopinače, ki bi jih moral dobiti?« je rekel.

»Ali se že mudi?« je vprašala pikro.

»I, čas poteka. Jutri prevzamemo zadnji naklad, in kadar dobimo vetra, odrinem.«

»Hotela sem počakati, da bi kopinače dozorele,« je rekla.

On je to dobrodušno sprejel in menil, ne, ne, ona da mu ne mara dati kopinač, da mu jih ne privošči. »Najbolje bo pač, da si jih sam nabere,« je rekel. »Ampak ti bi nadrastila name policijskega komisarja?«

Hotela je pokazati, da ji ni prav nič do pogovora z njim, zato je pogrnala čredo z močvirja in šla sama za njo. To je bil za Skaara prekleto kočljiv trenutek, nekako ni prav mogel iti takoj po svoji poti in zaklical je jezljivo in v zadregi za njo: »Tak si jih smem sam nekaj natrgati?«

»Le,« je odgovorila. »Kolikor vas je volja!« Pokazala je tja čez barje in nadaljevala: »Tamle so najbolj zrele.«

(Dalje)